

ሀ . የመጽሐፉ ፀሐፊ ዳንኤል

- የስሙ ትርጓሜ “ እግዚአብሔር ዳኛዬ ነው ! ” ማለት ነው ፡
- ዳንኤል የኖረበት ዘመን ከ 680 - 534 ዓመተ ዓለም ድረስ ነበር ፡
- ነቢዩ ሕዝቅኤል የዳንኤል ወዳጅ ከመሆኑም ሌላ ሁለት ጊዜ በመጽሐፉ ውስጥ ጠቅሶታል

(ሕዝቅኤል ምዕራፍ ፡ 14 ፡ 14 ፤ 28 ፡ 3)

- እግዚአብሔር ራሱም በምዕ. 10 ፡ 18-19 ላይ “ እጅግ የተወደህ ሰው ሆይ አትፍራ ፤ ሰላም ላን ተይሁን ፤ በርታ ፅና ” ይለዋል ፡

- መላዕክትም ስለዳንኤል የነበራቸው ምስክርነት በጣም የሚያደንቅ ነው፡ ገብርኤል በምዕ. 9 ፡ 20 - 23 ላይ “ ... አንተ የተወደድህ ነህና በልመናህ መጀመሪያ ላይ ትዕዛዝ ወጥቷል እኔም እነግርህ ዘንድ መጥቻለሁ ... ” ሲለው እንመለከታለን ፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ ለዳንኤል የመ ጣ ውን አምላካዊ መልስ በምድር ላይ እንዳይፈጸም በአየር ላይ ሲቋቋም የነበረው የሰይጣንን አሠራር መልአኩ ሚካኤል ሲዋጋው እንመለከታለን ፡፡ (ምዕ. 10 ፡ 10 - 14)-ሰማያትና በጊዜው የነበሩ ነቢያት ብቻ ሳይሆኑ የአህዛብ ነገሥታትም ስለዳንኤል ትልቅ ምስክርነት ነበራቸው ፡፡ በአጠቃላይ በምዕ 1 ፡ 3 - 4 ፤ 1 ፡ 19 - 20 እናገኛለን ፡፡ በተጨማሪም ናቡከደነፆር (2 ፡ 47) ፤ ብልጣሶር (5 ፡ 29) ፤ ዳርዮስ (6 ፡ 20 ፤ 26) የተናገሯቸው ሐሳቦች ማየት እንችላለን ፡፡

- ጌታ ኢየሱስም ትንቢቱን አረጋግጦለታል ፡፡ በማቴ. 24 ፡ 15 ላይ “እንግዲህ በነቢዩ በዳንኤል የተባለውን የጥፋትን ርኩስት በተቀደሰችው ስፍራ ቆሞ ስታዩ አንባቢው ያስተውልኛል...” ይላል ፡፡

- የዕብራውያን መጽሐፍ የፃፈውም ዳንኤል የእምነት ሰው እንደ ነበረ በምዕ. 11:34 ላይ ገልጾታል

- የዳንኤል ሕይወት ከዮሴፍ ሕይወት የሚመሳሰልበት ብዙ ነገሮች አሉ ፡

- ሁለቱም በወጣትነታቸው ጊዜ ነው የተማረኩት፡
- ሁለቱም ያለፍትህ ነው የተሰደዱት ፡
- የሁለቱም ችግር ግን እግዚአብሔር ወደ አዘጋጃቸው ክብር መሸጋገሪያ ድንጋይ ሆኖላቸው እንመለከታለን ፡
- እግዚአብሔር ሁለቱን ለማክበር የተጠቀመበት መንገድ በተረጎሙት ሕልም ምክንያት ነው
- ሁለቱም የኖሩበት ትውልድ በኃጢያት የተበከለ ቢሆንም የኖሩት ሕይወት ግን ያለነ ቀፋ ነበር፡
- በመጨረሻም ሁለቱም የሞቱት በባዕድ ምድር ነው ፡

ለ. የዳንኤል የሕይወት ታሪክ ፡

- ዳንኤል ያደገው በንጉሥ ኢዮስያስ ምክንያት በተነሳው መንፈሳዊ መነቃቃት መሀል ነው ፡ ይህም ሁኔታ እግዚአብሔር ወደፊት በዳንኤል ሕይወት ውስጥ በተለያዩ ነገሥታት መካከል ሊሠራው ላለው ነገር ትልቅ ድርሻ ነበረው ፡ (2ነገ. 22 - 23 ፤ 25)
- ስለወላጆቹ ምንም የተጠቀስ ነገር ባይኖርም ከመሳፍንት ዘር እንደነበረ ግን ተጠቅሷል (ዳን.1:4)
- የይሁዳ ሕዝብ የተማረከው በሶስት የተለያዩ ጊዜያት ነበር፡ ዳንኤልና ሶስቱ ወዳጆቹ ደግሞ የተማረኩት በመጀመሪያው የምርኮ ጊዜ ነበር ፡

1. የመጀመሪያው ምርኮ በ2ነገ. 24 ፡ 1 - 4 እንደምንመለከተው በንጉሡ ኢዮአቄም ጊዜ ነበር ጊዜው በ605/4 ዓ. ዓ ነበር ፡ በዚህ ምርኮ የተማረኩት ዳንኤልና ሶስቱ ወዳጆቹ ሌሎችም ንጉሳውያን ቤተሰብ ናቸው፡

2. ሁለተኛው ምርኮ ፡ በ2ነገ. 24 ፡ 8 - 17 ላይ እንደምናየው በ597 ዓ. ዓ. እስራኤል በናቡከደነፆር ላይ ስላመፁ ሁለተኛው ምርኮ በዚያው ዓመት ተፈጸመ ፡ 10 000 የሰለጠኑ አናጢዎች ጥበበኞች አለቆች ፅኑአን ኃያላንም ተማረኩ ፡ የቤተመቅደሱም ዕቃ ሁሉ ተሰባበረ

3. ሶስተኛው ምርኮ በ2ነገ. 24 ፡ 18 - 25 ፤ 22 ድረስ እንደምንመለከተው በንጉሥ ሴይቅያስ ዘመን በ 587/6 ዓ.ዓ. ነበር ፡ የተካሄደው በዚህ ጊዜ የኢየሩሳሌም ቅጥር ሁሉ ተሰባበረ ፡ ቤተመቅደሱም በእሳት ተቃጠለ፡

* - በመጽሐፉ መደምደሚያ አካባቢ የዘጠና ዓመት ሽማግሌ ቢሆንም እግዚአብሔር ለሚሰጠው ራዕይና መገለጥ ክፍት ከመሆኑም በላይ ፡ እግዚአብሔር የታሪክን ሂደት ሲቀርዕም ምክንያት ሆኖ ለመገኘት የቆረጠ ልብ ነበረው ፡

*

- በመጨረሻም አይሁድ ከተማረኩበት ከባቢሎን ምድር ወደ ኢየሩሳሌም ሲመለከቱም ሆነ ፡ ባቢሎንም ስትወድቅ በሕይወቱ ዘመን አይቷል ፡

ሐ . የዳንኤል መጽሐፍ ልዩ መጽሐፍ ነው ፡

1. ዳንኤል ነቢይ እንደሆነ የሚገልጽ ምንም አገለገሉ አልተጠቀመም፡
2. በሌላ በኩል ደግሞ እንደሌሎቹ የታሪክ መጻሕፍትም የታሪክ መጽሐፍ ብቻ አይደለም ፡ የሚመጣውም ዓለም ታሪክ ነው ፡
3. መጽሐፉ ከአንድ ዕውነት ተነስቶ ወደ ታሪኮች ሁሉ መደምደሚያ (ጣሪያ) የሚወስድ ነው ፡ ስለሆነ ሊመጣ ያለውንም የእግዚአብሔር መንግሥት ክብር በግልጽ ያሳያል ፡
4. እንደመጀመሪያዎቹ የዘፍጥረት ምዕራፎች ዓለም አቀፋዊ ይዘት ያለው መጽሐፍ ነው ፡

መ. መጽሐፉ በሁለት ዐበይት ክፍሎች ይከፈላል ፡

ምዕራፍ 1 - 6 ፥ ታሪካዊ ይዘት ፡

ምዕራፍ 7 - 12 ፥ ትንቢታዊ መገለጥ ያለው ይዘት ፡

* ምዕራፎቹን በቅደም ተከተል እናስቀምጥ ብንል እንደሚከተለው ይሆናሉ ፥ 1 - 4 , 7 , 8 , 5 , 9 , 6 , 10 - 12 .

ሠ. የመጽሐፉ ጭብጥ ሐሳብ (መሪ ሐሳብ)

“ ዓለም አቀፋዊ ይዘት ያለው የእግዚአብሔር ችሎት ” ምዕራፍ 2 ፡ 28